

บทที่ ๕

การควบคุมสินเชื่อ (Credit-Controlling)

ในเรื่องการควบคุมสินเชื่อ ก่อนหน้าที่จะมีการประกาศใช้ The Consumer Credit Act, 1974 ได้มีกฎหมายฉบับหนึ่ง คือ The Emergency Law (Re-enactments and Repeals) Act, 1964 ซึ่งให้อำนาจแก่ Board of Trade ในการควบคุมสินเชื่อ ๒ ประการ คือ

(๑) ควบคุมข้อตกลงเรื่องการเงินในสัญญาเช่าซื้อ เช่น ควบคุมระยะเวลาผ่อนส่งและกำหนดจำนวนเงินชำระล่วงหน้าไม่ให้มากเกินไปและกำหนดอัตราค่าเช่าซื้อให้เป็นธรรม

(๒) จำกัดปริมาณของสินเชื่อให้น้อยลง เพื่อรักษาสินทรัพย์สภาพคล่องในธนาคารและบริษัทเงินทุนให้คงตัวตลอดเวลาตามหลักการนี้จะเห็นว่าผู้ใดให้บริการสินเชื่อแก่ผู้บริโภคเกินปริมาณที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและ Board of Trade ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาต้องจดทะเบียนธุรกิจของตนที่ Board of Trade The Consumer Credit Act, 1974 ไม่ได้ยกเลิก The Emergency Laws (Re-enactments and Repeals) Act, 1964 (ยกเว้นมาตรา ๑ (๔))

เรื่องการรักษาสินทรัพย์สภาพคล่องตามมาตรา ๑๔ ของร่างของกระทรวงพาณิชย์นั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก ตัวอย่างเห็นได้ง่ายจากประเทศอังกฤษ ซึ่ง Board of Trade และธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทสำคัญในการป้องกันมิให้มีการปล่อยสินเชื่อแก่ประชาชนมากเกินไป อังกฤษเคยมีวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๑๙๕๒ เป็นต้นมา เพราะได้มีการปล่อยสินเชื่อกันมากเกินไปจนสินทรัพย์สภาพคล่องในบริษัทเงินทุนต่าง ๆ ลดน้อยลงทุกที ก็จะเห็นได้จากตารางข้างต่อไป

Table I
Large U.K. Finance House
(Principal Sources of Funds)

Year Ended In	Shareholders' Funds		Bank & Bill Finance		Public Borrowing		Other Liabilities		+Total Funds	
	£m	%	£m	%	£m	%	£m	%	£m	%

Part A - Twelve Company Groups

1949	10,984	24.1	21,419	46.9	10,184	22.3	3,037	6.7	45,624	100.0
1950	10,984	24.1	21,702	42.1	13,830	26.8	3,604	7.0	51,591	100.0
1951	13,271	21.9	22,760	37.6	20,148	33.2	4,409	7.3	60,588	100.0
1952	14,237	21.8	20,176	30.8	25,611	39.1	5,428	8.3	65,452	100.0
1953	15,280	20.5	24,172	32.5	28,682	38.6	6,221	8.4	74,355	100.0
1954	17,629	17.2	30,928	30.9	86,123	45.1	7,571	7.4	102,251	100.0
1955	25,041	16.0	58,975	37.7	62,280	39.9	9,958	6.4	156,254	100.0
1956	27,798	17.2	44,686	27.7	77,846	48.2	11,218	6.9	161,54	100.0
1958	47,443	16.0	61,181	20.6	173,595	58.4	14,932	5.0	297,151	100.0

Part B Ten Company Groups

1959	74,424	15.9	123,669	26.5	247,457	52.9	22,133	4.7	467,683	100.0
1960	96,890	14.8	145,231	22.3	384,155	58.9	26,164	4.0	652,440	100.0
1961	104,661	14.7	164,987	23.1	421,586	59.0	22,823	3.2	714,057	100.0
1962	104,063	15.3	109,091	16.0	447,899	65.9	19,052	2.8	680,104	100.0
1963	106,956	14.9	128,657	17.9	458,519	63.8	24,112	3.4	718,245	100.0
1964	116,981	13.2	160,808	18.1	576,948	65.1	31,825	3.6	886,562	100.0
1965	128,34	11.7	200,100	18.2	734,048	66.9	35,577	3.2	1098,074	100.0
1966	136,848	12.0	178,659	15.7	791,309	69.3	34,678	3.0	1141,584	100.0

Source: N. Runcie, The University of New South Wales, Sydney.

Compiled From Published balance sheets

จากตารางข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าถ้าไม่มีการควบคุมสินทรัพย์สภาพคล่อง
 ก็พอแล้ว การวางแผนพัฒนาการทางเศรษฐกิจจะบรรลุวัตถุประสงค์ไม่ได้เลย การ
 ควบคุมสินเชื่อนี้ Board of Trade ได้รับการร่วมมือจากธนาคารแห่งประเทศไทย
 อังกฤษเป็นอย่างดี ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๑๙๖๖ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้
 ออกประกาศจำกัดปริมาณการค้าของบริษัทเงินทุนต่าง ๆ ยกเว้นการให้สินเชื่อ
 ในเรื่องการค้าส่งออกตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ถึง ๑๙๖๘ สัญญาเข้าซื้อมีปริมาณลดลง
 ๓ % ทำให้ดุลการค้าขึ้น ๒๕ ล้านดอลลาร์ และการควบคุมสินเชื่อดังกล่าวสร้างผลดี
 แก่เศรษฐกิจของประเทศไทยถึง ๕ ประการ คือ

(๑) การควบคุมสินเชื่อนี้มีผลดีต่อดุลการค้าโดยตรง และมีผลต่อ
 การแกสภาวะเงินเฟ้อในประเทศ

(๒) การควบคุมสินเชื่อทำให้การผลิตสินค้าเพื่อการบริโภคเป็นไป
 อย่างมั่นคง

(๓) การควบคุมสินเชื่อทำให้มีการนำเอาทรัพยากรจากอุตสาหกรรม
 ผลิตสินค้าภายในประเทศมาใช้กับการผลิตเพื่อการส่งออกมากขึ้น

(๔) การควบคุมสินเชื่อทำให้มีการนำเอาทรัพยากรจากการผลิตเพื่อ
 การบริโภคมาเป็นการลงทุนในรูปอื่น

(๕) รักษามาตรฐานของสินเชื่อเพื่อประโยชน์แก่ความมั่นคงทางการ
 เงินของระบบสินเชื่อเงินผ่อน

เป็นที่น่าสังเกตอยู่ประการหนึ่งว่า การควบคุมสินเชื่อในส่วนการเงิน
เอกชนนี้ โดยหลักการแล้วควรเป็นอำนาจหน้าที่ของธนาคารกลาง เช่น ธนาคาร
แห่งประเทศไทย^(๑)

---

(๑) กฎมาตรา ๔๐ ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเข้าซื้อ
ของกระทรวงพาณิชย์